

Kvietimas

Europos dieną stalinizmo ir nacizmo aukoms atminti ir Baltijos kelio dieną kviečiame įprasminti dviračių ture **ATMINTIES TAKAS**, kuris **2024 M. RUGPJŪČIO 23 D., PENKTADIENĮ, 12.00 VAL.** prasidės **Okupacijų ir laisvės kovų muziejuje** (Aukų g. 2A, Vilnius) ir baigsis **Tuskulėnų memoriale** (Žirmūnų g. 1F, Vilnius).

Važiuoti kviečiame savo transporto priemone, papuošta tautine ar organizacine (komandine) atributika. Į pasirinktos parodos/-ų atidarymą galima atvykti ir pėsčiomis.

Apie savo dalyvavimą iki 2024 m. rugpjūčio 19 d. praneškite el. paštu komunikacija@genocid.lt

ORGANIZATORIAI:



MUZEUM
PAMIĘCI
SYBIRU



LITUVOS GENOCIDŲ IR REZISTENCIJOS TYRIMO CENTRAS
LGGRTC



LATVIJAS
OKUPACIJAS
MUZEJS



MUZEUL NATIONAL DE ISTORIE A MUZEULUI

**Atminties
takas 2024**
► rugpjūčio 23 d.



Tarptautinio dviračių turo **ATMINTIES TAKAS**

PROGRAMA

11.45 val. atvykimas prie Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus.

12.00 val. Parodos „**NUO SOVIETINĖS RAUDONOS IKI LIETUVIŠKOS TRISPALVĖS: 50 METŲ KOVOS UŽ LAISVĘ**“ atidarymas muziejaus konferencijų salėje.

Parodos tikslas – išsaugoti ir suaktualinti atmintį apie totalitarinio komunistinio režimo nusikaltimus, pabrėžti 50 metų trukusią atkaklią okupuotos valstybės žmonių kovą su okupantu, iškovotą pergalę ir demonstruojamą lyderystę, iškilus pavojui valstybių nepriklausomybės ir demokratijos principams.

Paroda parengta anglų kalba. 2024 m. kovo mėn. ji buvo pristatyta Komunizmo aukų muziejuje Vašingtone, JAV. Paroda Lietuvoje pristatoma pirmą kartą.

12.30 val. Dviračių turo startas (Aukų g. 2A, Vilnius)

Buvusio KGB kalėjimo (tardymo izoliatoriaus) istoriją pasakoja Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus ekskursijų vadovas.

13.00 val. Buvusios Vilniaus areštinės stotelė (T. Kosciuškos g. 1, Vilnius)

Objekto istoriją pasakoja Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus ekskursijų vadovas.

13.30 val. Vilniaus sporto rūmų stotelė (Rinktinės g. 1, Vilnius)

Objekto istoriją pasakoja Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus ekskursijų vadovas.

13.45 val. Tuskulėnų memorialo stotelė – dviračių turo pabaiga (Žirmūnų g. 1F, Vilnius)

Tuskulėnų dvaro istoriją pasakoja Okupacijų ir laisvės kovų muziejaus ekskursijų vadovas.

13.55 val. Atminimo gėlių ir žvakelių padėjimas kopyčioje-kolumbariume.

14.00 val. Parodos „**JAUNIMO MAIŠTAS**“ atidarymas

Parodos tikslas – parodyti kaip buvo priešintasi dvasinio niokojimo, nutautinimo, internacionalizmo skraiste pridengto rusiškojo šovinizmo politikai steigiant pagrindines jaunimo organizacijas, rengiant ir platinant nelegalią spaudą, atsišaukimus, šūkius, viešinant draudžiamus patriotinius simbolius, gaivinant tautines ir valstybines tradicijas, skatinant savišvietą, kuriant literatūrinius ir meninius kūrinius.

14.40 val. Renginio uždarymas. Kalba LGRTC generalinis direktorius dr. Arūnas Bubnys ir Balstogės Sibiro atminties muziejaus atstovas.

14.50 val. Neformalus bendravimas prie kavos puodelio.

DVIRAČIŲ TURO „ATMINTIES TAKAS“ OBJEKTAI

OKUPACIJŲ IR LAISVĖS KOVŲ MUZIEJUS (Aukų g.2A, Vilnius)

Okupacijų ir laisvės kovų muziejus įrengtas pastate, kuriame beveik penkiasdešimt metų veikė sovietinės saugumo tarnybos, pasauliui geriausiai žinomos kaip KGB. Šiame pastate planuotos operacijos prieš Lietuvos partizanus, derinti gyventojų trėmimo planai, kalinti, tardyti, kankinti ir žudyti okupuotos valstybės žmonės. Pastato rūsyje įrengtoje šaudymo kameroje iki 1969 m. vykdyti mirties nuosprendžiai. Sovietų saugumas šiame pastate šeiminkavo iki 1991 m. rudens.



SENOJI VILNIAUS AREŠTINĖ (T. Kosciuškos g. 1, Vilnius)

Senoji Vilniaus areštinė – išlikęs XVIII a. privačios dvarvietės statinys. Iš paskutinio dvaro valdytojo Jono Chodasevičiaus carinės Rusijos valdžia XIX amžiaus pradžioje šį pastatą ir visą dvarvietę nusavino. Netrukus Gedimino kalną ir visą aplinkinę teritoriją pavertė karine tvirtove, o šį pastatą pritaikė karinėms reikmėms. Pradžioje čia veikė kareivinės, o vėliau įrengtas politinių kalinių kalėjimas. Senosios Vilniaus areštinės sienos mena 1863–1864 m. sukilimo metus. Čia kalinta per 1000 sukilėlių. Unikalu tai, kad nuo XIX amžiaus iki pat 2019 m. šio pastato paskirtis nesikeitė – visada buvo areštinė. Dabar šis pastatas priklauso Lietuvos nacionaliniam muziejui. Jo erdvėse rengiamos parodos.



VILNIAUS SPORTO RŪMAI (Rinktinės g. 1, Vilnius)

Vilniaus miestas kadaise garsėjęs kaip intelektualinė, dvasinė ir politinė Europos žydų sostinė, išdidžiai vadintas Šiaurės Jeruzale, pražuvo dviejų totalitarinių režimų audrose: naciai sunaikino žydų bendruomenę, sovietai – materialinį ir kultūrinį žydų paveldą.

1971 m. buvusioje senųjų žydų kapinių teritorijoje buvo pastatyti Vilniaus sporto rūmai. Senosios žydų kapinės čia veikė nuo XVI amžiaus. Uždarytos XVIII amžiuje, o žemė su kapinėmis parduota miestui. Po Antrojo pasaulinio karo kapinės galutinai likviduotos. Paskutiniai paminklai nugriauti 1955 m. Iki pat 1990 m. sporto rūmai buvo viena reikšmingiausių miesto salių krepšinio turnyrams, roko grupių koncertams.

Vienu pirmųjų renginių, vykusių sporto rūmuose, 1974 m. tapo ilgamečio LSSR vadovo Antano Sniečkaus šermenys. Čia atsisveikinti su A. Sniečkumi ateiti galėjo visi norintys.

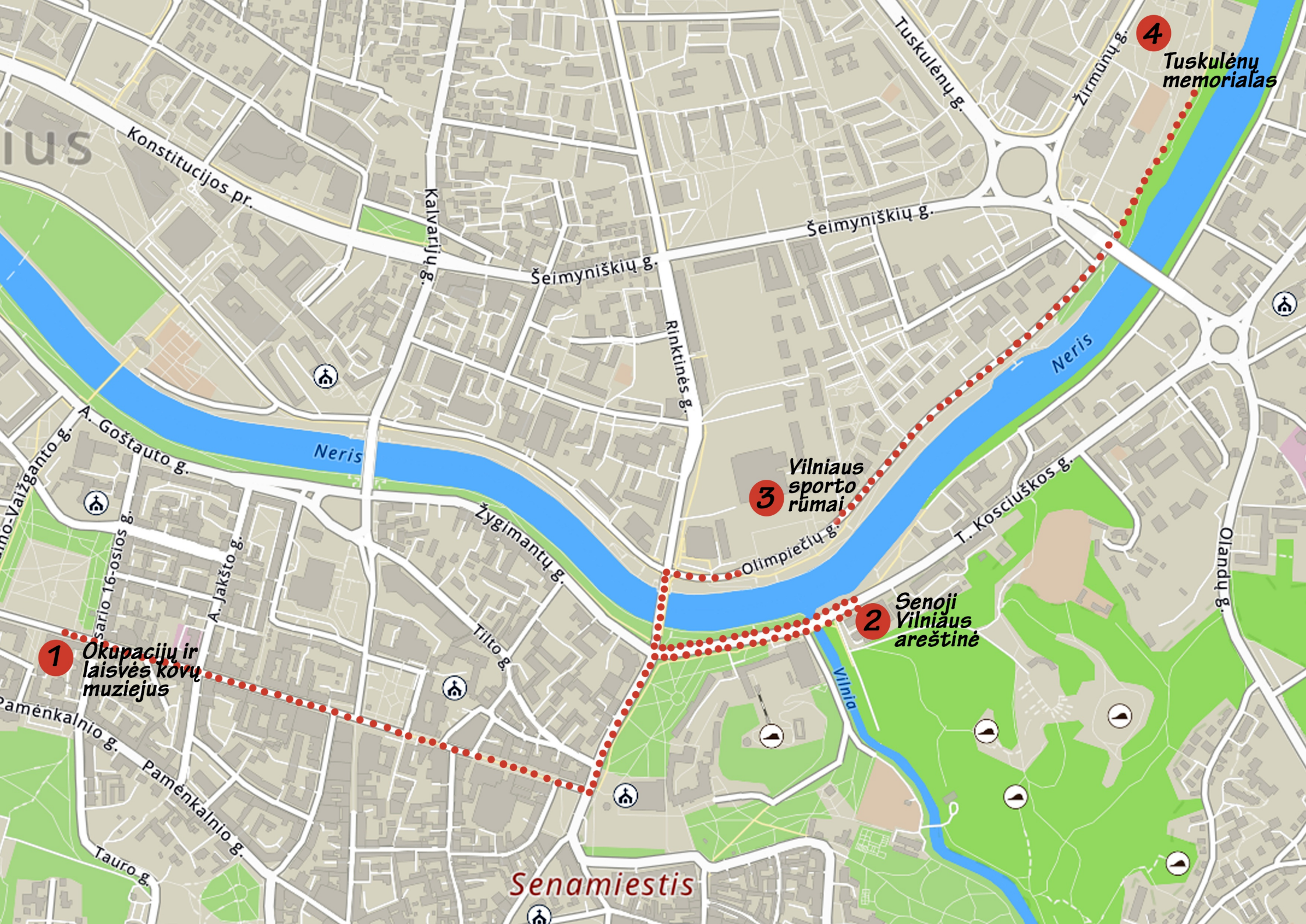
Rūmuose įvyko daug Lietuvai reikšmingų renginių: 1988 m. čia įvyko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio steigiamasis suvažiavimas, 1991 m. sausį visuomenė atsisveikino su Lietuvos laisvės kovotojais, žuvusiais prie Vilniaus televizijos bokšto sausio 13-osios naktį.



TUSKULĖNŲ MEMORIALAS (Žirmūnų g. 1F ir 1N, Vilnius)

Tuskulėnų memorialas yra unikali vieta, jungianti kelias visiškai skirtingas epochas – didingą praeitį ir vykdytų nusikaltimų pėdsakus. Šioje vietoje XVI a. įkurtas Tuskulėnų dvaras turėjo karališkąjį statusą. Iki XIX a. vidurio nepaprastai puošnūs klasicizmo stiliaus dvaro rūmai klestėjo kaip vienas iš Vilniaus kultūros židinių. XX a. istorijos puslapiai pasikeitė. Čia 1944–1947 m. buvo slapta užkasami NKGB (vėliau –MGB, KGB) vidaus kalėjime Vilniuje kankinti ir nužudyti asmenys, kuriems SSRS karo tribunolai skyrė mirties bausmę. Daugelį nužudytųjų okupantai apkaltino ir nuteisė už „Tėvynės išdavimą“ pagal RSFSR baudžiamojo kodekso 58-ąjį straipsnį. Per minėtą laikotarpį buvo nužudyti 767 asmenys.





1 Okupacijų ir laisvės kovų muziejus

3 Vilniaus sporto rūmai

2 Senoji Vilniaus areštinė

4 Tuskulėnų memorialas

Senamiestis